

Úvod

V uplynulom roku sme boli svedkami viacerých významných zmien dotýkajúcich sa hlavných činností Národnej banky Slovenska. Rozsiahle prípravy na zmeny v oblasti dohľadu vyústili koncom roka do zásadného prerozdelenia kompetencií v oblasti dohľadu nad bankami. V reakcii na aktuálny menový a hospodársky vývoj sa uskutočnili z historického hľadiska prelomové rozhodnutia aj v oblasti spoločnej menovej politiky. Významné zmeny nastali tiež v oblasti platobných služieb.

Globálny hospodársky rast dosiahol rovnaké tempo ako v predchádzajúcom roku. Vyspelé krajiny rástli vďaka vyššiemu domácejmu dopytu rýchlejšie, dynamika rozvíjajúcich krajín sa zároveň spomalila. Ekonomika eurozóny rástla, no priemerné tempo hospodárskeho rastu bolo nízke, nepriaznivo ovplyvnené napätou geopolitickou situáciou.

Na Slovensku bol slabší pozitívny vplyv zahraničného dopytu kompenzovaný vyšším domácim dopytom. Tempo rastu slovenskej ekonomiky sa najmä v súvislosti s vyššími investíciami medziročne zrýchlilo (na 2,4 %). Zlepšenie vývoja domácej ekonomiky sa prejavilo v priaznivom vývoji na trhu práce. Zvýšenie zamestnanosti viedlo k poklesu miery nezamestnanosti.

Napriek rastu domáceho dopytu zaznamenalo Slovensko pod vplyvom silnejších vonkajších faktorov cenového vývoja pokles úrovne spotrebiteľských cien. Inflácia dosahovala zápornú hodnotu väčšinu roka a v priemere za celý rok sa ceny znížili o 0,1 %. V eurozóne ceny v priemere mierne rástli, koncom roka však začali výrazne klesať.

V reakcii na pretrvávajúcu nízku infláciu a s cieľom podporiť oživenie v eurozóne pristúpila Rada guvernérov ECB v júni 2014 k zníženiu základnej úrokovej sadzby na 0,15 % a k zavedeniu zápornej úrokovej sadzby pre jednoduché sterilizačné operácie vo výške -0,10 %. V septembri rozhodla ECB o ďalšom znížení úrokových sadzieb, základná úroková sadzba tak klesla na 0,05 % a úroková sadzba pre jednoduché sterilizačné operácie na -0,20 %.

ECB zároveň pokračovala vo využívaní nástrojov neštandardnej menovej politiky. Rada guvernérov rozhodla, že hlavné refinančné operácie, ako aj trojmesačné dlhodobejšie refinančné operácie, budú naďalej poskytované formou tendrov s pevnou úrokovou sadzbou a neobmedzeným objemom pridelených prostriedkov dovtedy, kým to bude potrebné, minimálne do konca roka 2016. ECB tiež oznámila ďalšie opatrenia na zlepšenie fungovania transmisného mechanizmu menovej politiky prostredníctvom podpory poskytovania úverov reálnej ekonomike formou cieľených dlhodobějších refinančných operácií, ako aj priamymi nákupmi cenných papierov krytých aktívami.

V oblasti dohľadu sa v priebehu roka dokončovali prípravné práce týkajúce sa prechodu na jednotný mechanizmus dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM). Súčasťou príprav bolo aj podrobné hodnotenie európskych bánk, ktoré potvrdilo, že slovenské banky sú stabilné a zdravo fungujúce. V novembri 2014 prevzala ECB úlohy obozretného dohľadu nad bankami v eurozóne a došlo tak k sfunkčneniu SSM. ECB odvtedy vykonáva priamy dohľad nad 120 významnými bankovými skupinami. Zároveň stanovuje a monitoruje štandardy dohľadu nad ostatnými bankami, ktoré zostávajú pod priamym dohľadom príslušných vnútroštátnych orgánov. V prípade Slovenska prevzala ECB dohľad nad troma najväčšími bankami na našom území a troma ďalšími inštitúciami dohliadanými v rámci zahraničných finančných skupín. Zvyšné banky zostávajú naďalej pod priamym dohľadom NBS.

Najdôležitejšou zmenou v oblasti platobného styku bol prechod na spoločný európsky platobný trh (SEPA), v rámci ktorého sa od februára 2014 všetky cezhraničné bezhotovostné úhrady a inkasá v 33 európskych krajinách uskutočňujú za rovnakých podmienok a rovnako efektívne ako domáce platby. NBS pokračovala v zabezpečovaní plynulého fungovania retailového platobného systému SIPS. Záväzky a pohľadávky účastníkov SIPS boli naďalej vyrovnávané v platobnom systéme TARGET2-SK. Celkové hodnoty transakcií uskutočnených v oboch platobných

systemoch medzoročne stúpili v podobnej miere (4,2 a 5,7 %).

Celková kumulovaná čistá emisia, rozdiel medzi hodnotou eurových bankoviek a mincí vydaných do obehu a prijatých z obehu na Slovensku od 1. januára 2009, dosiahla 9,5 mld. €. Popri bežných obehových minciach vydala NBS v uplynulom roku aj pamätnú mincu v nominálnej hodnote 2 € s tematikou 10. výročia vstupu Slo-

venskej republiky do Európskej únie a tri rôzne zberateľské mince z drahých kovov.

V roku 2014 hospodárila NBS so ziskom vo výške 102 mil. €. Najväčší podiel na zisku predstavovali čisté úrokové výnosy. Ku koncu roka 2014 evidovala NBS 1 029 zamestnancov. Čiastočný medziročný nárast počtu zamestnancov súvisel najmä s novými úlohami v oblasti dohľadu, ktoré bude NBS zabezpečovať.

Marec 2015

Jozef Makúch
guvernér